Lietas Nr. C30446314
Lietas arhīva Nr. C-4463-14/18

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

R ī g ā , **2014.gada 25.septembrī**

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:

tiesnese A.Feldmane,

izskatījusi rakstveida procesā Rīgā, Abrenes ielā 3, civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, un

konstatēja:

2014.gada 29.maijā /pers. A/ (turpmāk – prasītāja) vērsusies tiesā ar prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ uzturam. Prasība iesniegta Civilprocesa likuma 30^3. nodaļas kārtībā.

Prasībā norādīts, ka prasītājai ar atbildētāju ir četri kopēji bērni. Atbildētājs bērnu uzturēšanai naudu nav devis.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus 2010.gada 20.janvārī dzimušā dēla /pers. C/ uzturam EUR 80, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas, bet no 2017.gada 20.janvāra, ne mazāk kā 30% no minimālās algas līdz dēla pilngadībai; 2010.gada 15.decembrī dzimušā dēla /pers. D/ uzturam EUR 80, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas, bet no 2017.gada 15.decembra, ne mazāk kā 30% no minimālās algas līdz dēla pilngadībai; 2011.gada 10.decembrī dzimušā dēla /pers. E/ uzturam EUR 80, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas, bet no 2018.gada 10.decembra, ne mazāk kā 30% no minimālās algas līdz dēla pilngadībai; 2013.gada 7.janvārī dzimušās meitas /pers. F/ uzturam EUR 80, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas, bet no 2020.gada 7.janvāra, ne mazāk kā 30% no minimālās algas līdz meitas pilngadībai.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179.pantu, 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

2014.gada 2.jūnijā atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{21}$panta pirmo daļu vienlaikus ar prasības pieteikuma un tam pievienoto dokumentu norakstiem uz atbildētāja dzīvesvietu tika nosūtīta paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai līdz 2014.gada 2.jūlijam.

Atbildētājs tiesas noteiktajā termiņā rakstveida paskaidrojumus par prasību nav sniedzis.

Tiesā, 2014.gada 7.jūlijā, saņemts atpakaļ atbildētājam izsūtītais sūtījums (prasības pieteikuma noraksts, veidlapa paskaidrojumu sniegšanai) ar norādi „Adresāts netika sastapts. Atstāts aicinājums".

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma $250.^{25}$panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2014.gada 1.augustā, nosūtot pusēm paziņojumu par lietas izskatīšanu.

Atbildētājam paziņojums nosūtīts Civilprocesa likuma 54.pantā un 56.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā uz prasības pieteikumā norādīto atbildētāja dzīvesvietas adresi, un par izskatīšanas datumu publicēts paziņojums Latvijas Republikas oficiālā izdevuma „Latvijas Vēstnesis" laidienā Nr.151 (2014.gada 4.augusts).

Izvērtējusi prasības pieteikumu un tam pievienotos materiālus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

No lietas materiāliem izriet, ka saskaņā ar /pers. C/ dzimšanas apliecību Nr./numurs/, saskaņā ar /pers. E/ dzimšanas apliecību Nr./numurs/, saskaņā ar /pers. D/ dzimšanas apliecību Nr./numurs/ un saskaņā ar /pers. F/ dzimšanas apliecību Nr. /numurs/, viņu vecāki ir – māte /pers. A/ un tēvs /pers. B/. (l.l.6-9).

Lietā nav strīda par to, ka bērnu aprūpi un uzraudzību īsteno viņu māte /pers. A/.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Bez tam, Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Savukārt saskaņā ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas stājās spēkā ar 2014.gada 1.janvāri, 2.punktā ir noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro*.

No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētājs bērniem materiālu atbalstu nesniedz.

Savukārt no Civillikuma 179.panta satura izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnus ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs saistīts ar vecāku mantas stāvokli.

Civillikuma 179.panta piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam ir jānodrošina savam bērnam līdz septiņu gadu vecumam – EUR 80,00 mēnesī.

Ņemot vērā to, ka prasītāja lūdz piedzīt līdzekļus bērna uzturam Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tiesa, vadoties no Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par ģimenes tiesību normu piemērošanu" paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērna uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Atzīstot, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru ir jānodrošina katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, tiesa uzskata, ka prasītājas prasība ir apmierināma un no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami līdzekļi dēla /pers. C/ uzturam EUR 80,00, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas, bet no 2017.gada 20.janvāra, ne mazāk kā 30% no minimālās algas līdz dēla pilngadībai; dēla /pers. D/ uzturam EUR 80,00, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas, bet no 2017.gada 15.decembra, ne mazāk kā 30% no minimālās algas līdz dēla pilngadībai; dēla /pers. E/ uzturam EUR 80,00, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas, bet no 2018.gada 10.decembra, ne mazāk kā 30% no minimālās algas līdz dēla pilngadībai; meitas /pers. F/ uzturam EUR 80,00, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas, bet no 2020.gada 7.janvāra, ne mazāk kā 30% no minimālās algas līdz meitas pilngadībai.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi. Uzturlīdzekļi piespriežami no dienas, kad prasība tika iesniegta tiesā, t.i., no 2014. gada 29.maija līdz bērns sasniedz pilngadību.

Sakarā ar to, ka Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga var mainīties un ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs, tiesa uzskata, ka nepilngadīgā bērna interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru atbilstoši bērna vecumam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas šajā lietā ir atbrīvota uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja. Atbilstoši minētā likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (80x12x4=3840) un valsts nodeva no minētās summas saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktu sastāda EUR 388,34.

Savukārt, saskaņā ar Uzziņu par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem civillietā, izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu par lietas izskatīšanas datumu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi lietā sastāda EUR 5,58.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei. Minētais termiņš skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 35.panta pirmās daļas 6.punktu., 42.panta pirmo daļu, 97.pantu, 193.pantu, 194.pantu, 195.pantu, 204[1].pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā:

uzturlīdzekļus /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 80,00 (astoņdesmit euro) apmērā ik mēnesi sākot no 2014.gada 29.maija, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas, bet no 2017.gada 20.janvāra, ne mazāk kā 30% no minimālās algas līdz bērna pilngadībai;

uzturlīdzekļus /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 80,00 (astoņdesmit euro) apmērā ik mēnesi sākot no 2014.gada

29.maija, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas, bet no 2017.gada 15.decembra, ne mazāk kā 30% no minimālās algas līdz bērna pilngadībai;

uzturlīdzekļus /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 80,00 (astoņdesmit euro) apmērā ik mēnesi sākot no 2014.gada 29.maija, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas, bet no 2018.gada 10.decembra, ne mazāk kā 30% no minimālās algas līdz bērna pilngadībai;

uzturlīdzekļu /pers. F/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 80,00 (astoņdesmit euro) apmērā ik mēnesi sākot no 2014.gada 29.maija, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas, bet no 2020.gada 7.janvāra, ne mazāk kā 30% no minimālās algas līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu EUR 388,34 (trīs simti astoņdesmit astoņi *euro* un 34 centi) apmērā par uzturlīdzekļu piedziņu, nosakot, ka dokuments, kas apliecina iepriekš minētā maksājuma veikšanu ir iesniedzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 5,58 (pieci euro un 58 centi) apmērā, nosakot, ka dokuments, kas apliecina iepriekš minētā maksājuma veikšanu ir iesniedzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, sprieduma daļā par tiesāšanas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu - 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, tas ir no 2014. gada 25.septembra.

Tiesnese **A.Feldmane**